

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula	Kiadó laptulajdonos: László József.	Egyesszám ára 4 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Helyben: Negyedévre . . .	8 korona.			
Egészévre . . .	12 "			
Vidékre Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre . . .	20 "			

ROSTA.

A szabadelvűpárt ellenzékbe megy és egészen átadja a hatalmat, a kormányzást azoknak, akik győztek és alkotmányos értelemben az ország ügyeinek vezetésére hivatottak.

Ezt a felfogást világosan kifejezte a párt lakomáján Tisza István, a párt vezére.

A lakomát az a felette érdekes jelenség jellemezte, hogy a résztvevők soraiban többen voltak a kibukottak, mint a megválasztott képviselők.

Akiknek a politikai sirkövére jóformán végérvényesen rálehetne vésní ezt az egy szót: fuit, — azok mind ott voltak a Hungáriában. Akik azonban valamiképen még érvényesülni szeretnének, vagy készülnek alkalomadtán belépni a függetlenségi pártba, azok távol maradtak a lakomáról.

Az estének azonban nem ez a színezete adta meg az érdekességet. Valóságos politikai eseménynyé Tisza István gróf beszéde avatta. Azt a volt miniszterelnök személyes ellenségei is kénytelenek elismerni, hogy Tisza István egyénisége soha sem ragyogott olyan tisztán, oly államférfiúi nagyságban, mint esütörtökön este amikor meghajtotta lobogóját a győztes ellenfél előtt, és nemesak azt jelentette ki, hogy az ellenzéknek kell most már a kormányra jutnia, hanem még lelkes védelmébe is vette az alattomos támadásokkal és kicsinylésekkel szemben a közjogi ellenzék, vagyis a függetlenségi pártot.

Ez a cselekedet azt bizonyítja, hogy a kormányzása alatt tapasztaltak után Tisza István gróf is szíve mélyéből, minden erejével hozzá akar járulni ahhoz, hogy politikai közéletünk megtisztuljon.

* * *

Annál furcsább, hogy Tisza István legszemélyesebb sajtója nem követi mesterét, vezérét a valóban meghatározó, előkelő, nagy államférfiúi viselkedésben.

Tisza István gróf személyi sajtója ugyanis valóságos őrjüngéssel üldözi, csufolja, csipkedi, sértegeti az ellenzéki szövetséget, főképp a függetlenségi pártot.

Kigyót-bekát rákiált. De még ez nem elég. Folyvást azt emlegeti, hogy a függetlenségi párt feladja, elárulja 48-as elveit azért, hogy hatalomra jusson. Ezzel a gyanúsítással oly dühösen áll elő, hogy az már igazán izléstelenség.

És tapintatlan is az elvek felfüggesztésének emlegetése Tisza István lapjától. — Mert önkéntelenül a nagy fuzió mesterének, Tisza Kálmánnak bihari pontjait juttatja eszünkbe.

S ez talán magának Tisza Istvánnak sem lehet tulságosan kellemes.

* * *

Csodálatos különben, hogy a mesés fordulat hogy kiforgatta a régi állapotokból mindazt, a mi harminc éven át megcsontodott szokássá vált és mint örök vonás véssődött bele a köztudatba.

Hogy csak egyet említsek, a 48-asok évtizedeken át szemére lobbantották a kormánynak, hogy tagjai Bécsbe szaladgálnak és bécsi pórázon engedik magokat rángatni.

És ime most a legelső dolog az ellenzék érvényesülésének kálváriautján, hogy a 48-asok vezére Kossuth Ferenc Bécsbe utazik a királyhoz.

Hát bizony kissé különös, hogy a mi bajainkra mindig Bécsben kell keresni az orvosságot vagy legalább is ott kell az orvosi recipét elfogadni.

De reméljük, hogy most már majd ez is másképp lesz.

Kossuth a királlynál.

— febr. 11.

És elkövetkezik ime, hogy beteljesül az álom és megvalósul a csoda!

Amiről annyi ős kuruc ábrándozott 1848 óta a mai napig, a mi őszinte vágya, kívánsága volt minden igaz magyarnak, hogy ugyanis a király ismerje meg a magyar nemzet igazi érzelmét és elveit: az mostan végre egészen váratlanul meg fog történni. Andrassy Gyula gróf már tudára adta Kossuth Ferencnek, hogy a király őt Bécsben legközelebb kihallgatáson fogadja

Kossuth Ferenc ugyan nem helyesli hogy a király ilyenkor, midőn az ország nagy válságból való kibontakozás oly életbe vágó fontossága, nem jön Budapestre: de ezuttal mégis kijelentette, hogy felmegy Bécsbe a királyhoz, ha ezzel hazájának hasznára lehet.

Tehát Kossuth Lajos fia átlépi a Burg küszöbét és találkozni fog az apostoli királylyal, aki V. Ferdinánd lemondása után a legválságosabb időkben fiatalon vette át az uralkodást és a magyar nemzet legdicsőbb szabadságharcában ellensége volt a magyarnak.

Azóta sok víz lefolyt a Dunán, sok csapás, szerencsétlenség érte koronás királyunkat: de egyttal dicsőséges ténynyé vált az is, hogy a nemzet és király kibékülése óta I. Ferenc József valóban a legalkotmányosabb uralkodó.

Vörösmarty a Főti dalban azt írta, hogy a legelső magyar ember a király.

Ime most a mi ősz fejedelmünk bebizonnyítja, hogy a költőnek igaza volt; a koronás magyar király bebizonnyítja, hogy ő csakugyan a legelső magyar ember.

Nem hallgat a Beckekre és a többi bécsi suttogókra, csak a saját lelkiismeretére törvénytisztelő alkotmányos érzületére hallgat és magához hívja Kossuth Ferencet, hogy a mit következetesen minden kormány eltitkolt előle, most végre Kossuth Lajos fiának ajkáról tudja meg: mit kíván a magyar nemzet?

A szabadságharc előtt, ama nagy március 15-én, a forradalmi láz óráiban megszületett tizenkét pontban, melyben összefoglalták, kimondták, hogy mit kíván a magyar nemzet.

Semmi kétségünk nem lehet arra nézve, hogy Kossuth Ferenc most hasonló őszinteséggel és bátorsággal meg fogja mondani a királynak: mi a magyar nemzet kívánsága, mik a függetlenségi párt törekvései és hogy az önállóság vágya egyrészt összefort minden magyar ember lelkével, vérével, másrészt meg legerősebb biztosítéka a királyi trón dicsőséges, rendületlen fennmaradásának.

Mindenesetre nevezetes történelmi pillanat lesz az, midőn I. Ferenc József találkozik Kossuth Lajos fiával és életében először kezét fog, szemtől szembe áll a magyar nemzet függetlenségi törekvéseinek hivatott vezérével, Kossuth Ferencel.

Mi lesz eredménye, gyümölcse ennek a találkozásnak? ez csak később tudódik ki. De mi bizunk a király alkotmányosságában és Kossuth Ferenc elvhűségében. És ha ez a kettő teljesíti, betölti hivatását; abból csak dicsőség, boldogság, diadal áradhat a magyar hazára!

A nagy válság.

— febr. 11.

Kossuth Ferenc és

Andrassy találkozása.

Andrassy Gyula gróf tegnap délelőtt tizenegy órakor fölkereste Kossuth Ferencet mint a szövetséget ellenzék elnökét Józsefkörúti lakásán. A két államférfi konferenciája 1 óráig tartott. Negyedegy óra volt, amikor Andrassy gróf elhagyta Kossuth lakását.

Kossuth Ferenc ezután a nála egybegyűlt újságírókat fogadta és ezeket a szavakat intezte hozzájuk:

— Uraim, sajnálom de nem nyilatkozhatom.

A mi értesülésünk szerint Kossuth Ferenc ma szombaton utazik Bécsbe, a hol vasárnap délelőtt fogadja a király kihallgatáson.

Kossuth Ferenc elutazása előtt tegnap délután konferált pártja vezető embereivel e célból Apponyi Albert grófot sürgönyileg Budapestre kérette.

Apponyi Albert gróf tegnap délután fél két óraker érkezett Budapestre és egyenesen Kossuth lakására hajtatott.

Andrássy Gyula gróf Kossuth lakásáról a Nemzeti Kaszinóba ment, a hol Széll Kálmánnal volt találkozása.

Az ellenzéki pártokon ez idő szerint kedvezőbben itélik meg a helyzetet, de elismerik, hogy a válság megoldásába hetek telnek még el.

Hírlik, hogy Kossuthal Andrássy gróf is Bécsbe utazik.

A Ház megalakulása.

A mikor január 3-án a magyar országgyűlést feloszlatták, Apponyi Albert grófezen ex-lexben történt feloszlást törvénytelennek nyilvánította és azon kijelentéssel hagyta el az országházat, hogy ő az 1901-ki választás erejénél fogva még mindig képviselőnek tartja magát, nem is veti magát alá újabb választásnak, hanem beleül az országházba a régi mandátum alapján és annak jogánál fogva.

Sok szó esett erről pro és kontra. Elismert jogtudósok vitatkoztak e kérdés fölött és bebizonyították, hogy a királynak igenis van joga az országgyűlést ex-lexben is feloszlítani. De mindezeknél leghathatósabban szól a mellett azon körülmény, hogy az ország 89 törvényhatósága közül csak egy elenyésző kis szám tett ellene óvást, de egyik sem merte a király részéről elrendelt választásokat ki nem írni, tudva és érezve, hogy a nemzetre való hivatkozás a legalkotmányosabb eszköz minden, igazán alkotmányos országban.

És maga Apponyi Albert gróf is, vala-

mint elvtársai, szépen megválasztatták magukat, hogy ugyanis ismét elfoglalhassák helyeiket, a melyeket eddigelé betöltöttek a parlamentben.

És így joggal remélhetni, hogy az új országgyűlés megnyitása folyó hó 18-án egészen rendben és esendben fog végbemenni, mert minthogy a választások a törvényes formák megtartásával, a törvényhatóságok felügyelete mellett megtörténtek és a képviselők átvették a mandátumokat, ezáltal elismerték a választások törvényességét, tehát magát az országgyűlés feloszlításáról és az új választásokról szóló királyi leiratot is.

Sok függ persze a hangulattól is. Ha például sikerül Andrássy Gyula grófnak az Ariadne fonalát megtalálni, amely kivezet ebből a politikai labirintusból, ha sikerül neki a függetlenségi párttal bizonyos egyezségre lépni, akkor egészen simán fog az új Ház megalakulása, ha mindjárt csak ad hoc is, végbemenni.

Ha ugyanis nem jön addig létre a kabinet és a Ház csupán a korelnök elnöklete alatt alakulhat meg, akkor nem marad egyéb hátra, mint az országgyűlést elnapolni, amit a törvények értelmében egész három hónapnyi időtartamra lehet megtenni. Ez alatt az idő alatt az eszmék még jobban tisztulnának és a pártok, ha teljes jóakarattal viseltetnek az ország sorsa iránt, még közelebb juthatnak egymáshoz.

Általában lehet reményleni, hogy a függetlenségi párt, miután többségben van és nincs mit vesztenie, kellő mérséklettel lesz és semmiféle személyes érdekeket, hanem csupán a nemzet jóvoltát fogja szem előtt tartani, a Ház megalakulása elé pedig semmiféle akadályt sem fog gördíteni.

Kossuth Ferenc Bécsben.

Megtörténik tehát a nagy dolog, amit egy hónap előtt még senki sem tudott elképzelni, legmerészebb álmaiban sem. Kossuth Ferencet fogadja a

király és Kossuth már ma Bécsbe utazik.

A kihallgatás azonban, melynek eredményét egész Európa visszafojtott lélegzettel lesi, vasárnap megy végbe.

Sokan akarták elkísérni Kossuth Ferencet bécsi útjára, de udvariasan visszautasította a kíséretet, kerülni akarván minden feltűnést. Kossuth egyedül utazik Bécsbe!

*

A félhivatalos Pester Lloyd Andrássyhoz közel álló helyről szerzett információ alapján, vezető cikkében — többek közt — elmondja, hogy ma már nem titok, hogy azok a javaslatok, melyeket a koalíciós ellenzéki pártok gróf Andrássy Gyulának be-terjesztettek, a politikai pártok koncentrációját idézik elő s a koalíciós miniszterium alakulását teszik lehetővé. Az ellenzék blockja amely most 230 képviselőre rug, lesz a képviselőház munkatöbbségének az alapja s ennek segítségével kerül az új miniszterium abba a helyzetbe, hogy az államszükségleteket elintézhesse. Gróf Andrássy Gyulának máris nagy többség áll a rendelkezésére s ha megbízást kap, rövid idő alatt megalakíthatja a kabinetjét is, mely politikai jelentőségénél fogva bizonyára jó hatással lesz. A kabinetalakításnál gróf Andrássy a disszidensekre, a volt nemzeti párttal erősödött függetlenségiekre s a block többi pártjára számíthat s ez a kabinet és többség az államszükségleteket: az indemnítást, budgetet, ujoncjavaslatot s mivel a szövetkezett ellenzék a választási reformra és a házszabályrevízióra is megkötötte a koalíciót, ezeket az ügyeket is baj nélkül elintézheti. — Sőt találtak formát a kiegyezés és a véderőtörvény revíziójának kérdésében is, amely ugyan nem végleges megoldás, de ideiglenesen segíthet a bajon.

A kiegyezést 1907-ig, sőt 1910-ig valószínűleg érvényben tartják, mert ha a képviselőház a vámközösség megszakítását

Téli napsugár.

Ha rám tekint elbájolón szemed,
Ha mosolyogni látom ajakad;
Tarolt szivemből új virág fakad,
Kábitva illatával lelkemet.

S az, mint a multban újra andalog.
Ismét ezer gyönyört kínál az élet;
Uj édenét a szerelemnek véled,
Utunkra rózsát szórnak angyalok.

De nem! Csak téli nap késő sugára,
Mely felragyog s elsápad nem sokára;
Nem hoz tavaszt, avval csak hiteget,
Nem olvaszt, csak repesztí a jeget.

S így rebbensz el te délibábos álom,
Mely most felém derengesz köd, mely öl!
E napsugár okozza, majd halálom,
E téli, késő napsugár megöl!

Ferke Ágost.

Külsőségek.

Irta: Faragó Ödön.

A színész belső világa, a szinpadi belső élet, a játékszín ezerféle változatain megy keresztül. Ezerféle kellék áll a színész rendelkezésére ahhoz, hogy tanulmányának lelki harmóniájából kialakuló alakjának, szerepe

s annak karakterének tökéletes képet nyújtson.

Hogy mindezek, amik a színész teljes szabad érzésére vannak bízva, elérhetőek legyenek, sok tanulmányt s mindenben tiszta látást követelnek.

Egy alaknak, egy jellemnek a beállítása többféle érzelmeken keresztül, a játék jellemzőségének főerején kívül, a színész sikerének titka az öltözködés- és az arcfestésben van. Arcfestés... erre jó magyar szavunk nincs: a színházi nyelven „maszk” a neve. Rossz szó, német szó. Mégis ezt fogom használni, mert más nincs. Ha egy színész teljesen kész a maszkkal, a jellemhez hozzáférhetőleg tudja az alakítását a néző elé állítani, úgy az a határozott alakítás megvesztegeti a nézőt s biztos hangulatban tudja tartani a közönséget első megjelenésétől fogva. Ha egyenlő lépést tart a színész a szerzővel, a klasszikust a klasszikussal, a modernt a modernitással, az életet az élettel, akkor elmondhatja a néző, a kritikus, a színész is, hogy estétikailag is jót adott. A közönségnek érző érzéke egy jól meg rajzolt alak megjelenésénél rögtön tisztában van az illető jellemnek hivatásával, rendeltetésével s természetesen egy jól megrajzolt alak jellemzősége a nappali élet detallirozása szerint a darab mentében megkapó hangulatot teremti. A maszk tehát a színész munkáját előre készíti, úgy szólván beharangozza.

A fiatal Salvini Hamlet ábrázolása, megjelenése teljes megtévesztése volt a dán királyfi megbolygatott lelkének. Ujházi mes-

ter csak egy pár vonással csinálta meg a Crampton mester fejét és ez a fej olyan volt, mint egy nagy nagy lángész szabad korlátlan bohémiaja.

Ugyanígy nagy, igazi parasztfaj a Gabányi eselédje a „föld”-ben. Gál hülve grófja „Az Arthur kalandjaiban” — pár évvel ezelőtt letűnt vígszínházi darabban — az arca, a külsőségei valóságos nyitott könyv volt.

Vidéken szokásunk a rengeteg arcfestés Színészeink egész festékraktárt pacsmagolnak az arcukra. Szükséges a természetes kifejezése az arcnak, sok festéssel azonban ezt el nem lehet érni. Igaz, hogy nem minden arc alkalmas a jellemfestésre. Hiába kenik a sok festéket az arcára, mégis érzéketlen lávaszerű az. Egyesítsük a külsőségeket. Jellegzetes megjelenés nélkül olyan valami a színész, mint egy műhelyvezető szerszám nélkül.

Jellegzetes megjelenés, az együttes külsőség, képmása legyen a belső embernek, mintegy symbolizálva találó vonásokkal. A belső értékét a költő alakjának minden egyes esetben a külső megjelenésben érvényre kell hozni. És itt meglátjuk rögtön a színész teremtő erejét, belső gondolat világát az óriási különbséget a természet és a művészet, a valóság és a szinpad között. Hasonlítani kell egymáshoz.

Az utcáról vett alakok rajzolása reális, de mindennapi; a többit magasabb szempont vezesse, művésziileg festeni, a festésnek egy magasabb, distingváltabb levegőt adni.

Határozza is el, az előkészítéshez okvetlen kell idő. A gazdasági különállás kérdését is valószínűleg úgy szabályozzák, mint Werkerle pénzügyminiszter korában a valuta-reform nehéz kérdését megoldotta s a két állam pénzügyi szakításának eshetőségeit fixirozta. A katonai kérdésekben egyrészt a szabadelvűpárt kilences bizottságának programja, másrészt a kétéves szolgálati idő képezik a konpenzációk tárgyát. A magyar szolgálati és vezényleti nyelv dolgában a függetlenségi párt fentartja az álláspontját, mint ahogy a többi ellenzéki párt is fentartja az elveit, de természetesen ezt a kérdést csak akkor lehet megoldani, ha a magyar katonai iskolákban a még hiányzó magyar tiszteket felnevelik. Még ha a függetlenségi pártot bízzák is meg a kabinetalkitással, akkor sem lehetne a magyar vezényleti és szolgálati nyelv kérdését máról holnapra megoldani, hanem a magyar tisztek kiképzését meg kellene várni. — Az új kormány valószínűleg ebben a kérdésben ünnepies deklarációt fog tenni.

Az azonban tévedés, ha úgy hiszi valaki, hogy gróf Andrássy Gyula a szabadelvűpárt tagjainak támogatásáról lemondani hajlandó. Sőt ellenkezőleg. Nagy súlyt helyez arra, hogy a 67-es alap minden híve köréje gyűljön. Erre vall, hogy a párt néhány előkelő tagjával tárgyalt, bár a politikai delikatesz megtiltja neki, hogy a párt hivatalos vezérével szóba álljon. Ennek az oka, hogy az ellenzék és a diszidensek a november 18-ika megtorlásért egyesültek. Az tudvalevő dolog, hogy a szabadelvűpárt egy része nemhelyeselte Perczel Dezső ismert enunciacióját, a másik rész pedig szavazott anélkül, hogy tudta volna, mire, tehát nem az egész párt felelős az alkotmánytiprásért. Andrássy tehát, aki új és nagy 67-es többséget akar alakítani, azokat, akik a november 18-át elítélik, természetesen szívesen látja.

eredményes művészi munka: Nem baj ha a nagy közönség nem is tapsol, — az utca csak önnön magát tapsolja. Az érzelmek minden skáláját látni kell az arcon tehát föltétlen kell a maszk, minthogy kell a jellegzetes, korhű, történelmi öltözködés.

A jelmezek problémája műszaki kérdés; ehhez is külön alapozás kell! És ezzel áttérek az ugynevezett jelmezkérdésre. Mélységes űr tátong előttem. Lehetetlen leírnom azt a mit eddig láttam, eddig tapasztaltam. Csak egy tényre jutottam: Igazgatónk a vidéken egyes és ugynevezett kassa darabokra áldoznak; s ha értenének is hozzá, ha módjukban volna is a helyes jelmezése a komoly daraboknak, — nem tehetik, mert az eszközök hiányzanak. Itt nem csak a lelkesedés kell, hanem szív, érzék és az érzéket fedezni.

Hiányoznak saját hibájukból is. Ne merje senki azt állítani hogy egy Hamletet, egy Bánkot, nem érdemes korhű jelmezekben eljátszani.

A diszmagyar ruha mindig és mindenben egykoru t. i. jelenkori. Nem lehet operaházi jelmezekkel dolgozni, de kisebb méretekben a darab levegőjéhez igenis alkalmazkodni kell. De mondjuk hogy van jelmez — tehát van darab is, ha darabot adunk azt rendezni is kell, ha rendezni kell ott a rendező.

Ennek kell takarni a hiányokat történelmi tudásával, ösmeretével. A ruhatári szabó bejegyzett lajstromára ne bizakodják a rendező; maga nézzen meg minden darab ru-

Egyház és iskola.

— **A debreceni egyetem** bölcsészeti fakultása javára, az erdélyi református egyházkerülettől 100 korona adomány érkezett a püspöki hivatalhoz.

Pénztári bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház pénztári bizottsága ma délután az egyházi hivatal tanács termében ülést tart. Az ülésen a törlesztéses kölcsönökre vonatkozó kötelezvény és a konvertálás módját fogják megállapítani.

Harsányi Pál Debrecenben. A kollégium mult évi széniora december hónapban tért vissza tanulmány utjáról s a napokba városunkba jött. A kollégiumi ifjuság meleg szeretettel vette körül egykori lelkes, derék vezetőjét, ki viszont szeretettel buzditja őket nemes pályájuk célja elérésében s tölti boldog óráit ifju barátai körében. Az olcsva—apátú lelkészi állásra hívták meg, melyet a napokban foglal el.

Főiskolai hírek. Hódmezővásárhelyre készülnek a kollégium akadémiai hallgatói. A legnemesebb cél érdekében, a Debrecenben felállítandó egyetem javára való gyűjtés végett. Nagy tervezetű ez a kirándulás, melyben 50—60 ifju vesz részt a kántussal egyetemben. E hó 18—19-ére határozták el a következő programmal. Délelőtt közistentisztelet tartanak az ev. ref. templomban; délután nagyszabásu ünnepélyt és este táncvigalmat rendeznek. Általános érdeklődést és készülődést tanúsítanak a jótékony célú kirándulás, ünnepély és táncvigalom iránt a hódmezővásárhelyiek, annyival is inkább, mivel bevételnek nemcsak egy része, hanem az egész összeg a nemes célra fordítatik.

Mivel a kiránduláson a H. Ö. K. tagjai is részt vesznek, az általuk rendezendő Protestáns estélyt e hónap 26-ára halasztják. Ezt az estélyt a közönség nagy és lelkes érdeklődése, részvétele folytán már a Bika szálloda dísztermében fogják megtartani.

A magyar irodalmi önképző társulat holnap este 8 órakor a kollégium V-ik számú akadémiai termében ülést tart.

hát, jelmezt, mielőbb leadatja a szereplőknek. Ha a rendező erre alkalmatlan, vagy tán nem törődik vele, akkor a színész vegesse ezt el. Övé a felelősség minden körülmények között.

Mi nálunk nem tudják még, nem is törődnek vele, hogy ki az a rendező, van-e olyan, mit csinál, mi a dolga. A közönség csak a színészt okolja minden tettéért és nagyjában igaza is van.

A színésznek ösmernie kell a darab korát, viseletét s az a körül lejátszó időszakot.

A nem tudás nem mentesség. Tudnia kell! A nézőnek soha és semmiféle esetben nem szabad korrektornak lenni. Külsőségekben tökéleteset kell nyújtani, mert ez tisztán a tudástól függ.

Ehhez nem kell tehetség.

A vidéki színház ruhatárai csak úgy hemzsegnek a riktó papagály öltözetektől, a mely színeknek megválasztása mindig a színházi szabók hallatlan izlése után készül.

A muzeum megköveteli mindenek fölött a valóságot, a színház ellenben a művészi igazságot az estétikai formák szerint. A ruha, a jelmez a történelmi igazság képviselője.

A külsőségek helye összesége és természetes igazsága biztosítja a színész, az igazgató, és a szerző igazi külső sikerét.

Az irányváltozás.

— Interjúk. —

Rendes napi sétámat végeztem tegnap délután, mikor eszembe jutott ismét és ismét a politika. Azok a zengzetes szavak csengtek újra, meg újra a fülemben, amit hetek óta oly gyakran hallottam. Megfordult a helyzet, irányváltozás, a nagy válság stb. Azután meg a városi ügyek jutottak az eszembe, meg a felekezeti ügyek, meg isten tudja, sok mindenféle.

Szóval, hogy kételyeimet eloszlassam, felkerestem néhány hangadó egyéniséget és a velük folytatott beszélgetéseimet közérdek szempontjából itt közlöm:

Dr. Fejér Ferenc.

— Kérem ügyvéd ur, engem nagyon érdekel a Zion betegsegélyző ügye.

— ???

— Ugy tudom, hogy önt jelölték ifj. Schvarcz Vilmosmal szemben az elnöki állásra?

— Sajnálom, erről nem nyilatkozhatom.

— Amint méltóztatik látni, tudom az esetet, tehát ne tessék titkolózni.

— Kérem én állig begombolkoztam.

— Ugyebár ön annyi szóval bukott, mint amennyivel Münnich, Bakonyival szemben?

— Tessék kérem ez ügyben Acél Gézához fordulni — volt a kitérő válasz.

Aczél Géza.

— Bocsanat főmérnök ur, a vízvezeték és csatornázás ügyéről szeretnék egyet-mást . . .

— Kérem, tessék helyet parancsolni, britannikát, vagy trabukkót szí?

— Köszönöm, nem dohányzom.

— A vízvezeték és csatornázás ügye rohamléptekben haladt előre. A bizottság letárgyalta a szabályzatot és semmi sem állt utjában a megvalósulásnak. Derék, jó, volt miniszterelnökünk, utolsó órájában is rám gondolt és jóváhagyta a nagy kölcsönt. Most azonban megakadt minden. A jövődő átkos kormánya, mely arra fog törekedni, hogy minden szépet, jót, nemeset letiporjon mely hangzatos jelszavakkal félre vezet, butítja a népet, melynek vezérférfiai kiverték azokat a derék darabantokat az ország templomából, amely Deák Ferenc szent hagyományát a 67-es alapot lábbal tiporja, amely stb. stb. Szóval belátható időn belül nem lesz se vízvezetékünk, se csatornázásunk.

— Kérem Dr. Fejér ügyvéd ur . . .

— Megbukott a Zion együletben — tudom.

Dr. Bakonyi Samu.

— Ugy tudom képviselő ur, hogy a Hortobágy ügyét ön tanulmányozta.

— Rosszul tudja, eszem ágában sem volt. . .

— De annak idején szó volt róla.

— Ocsmány rágalom!

— . . . de bocsanat arról volt szó, hogy a város tulajdonát . . .

— Légből kapott koholmány!

— . . . engedelmet kérek, a városé-e a hortobágy, vagy a polgárságé?

— Ez a kérdés eldöntetlen lévén, az ellenzéki erkölcstelen sajtó vesszőparipája. Becsületes ember hátat fordít az ilyen hazugságoknak.

— Tehát nem nyilatkozik képviselő ur e kérdésben?

— De igen, már nyilatkoztam. Oesmány rágalom, légből kapott koholmány, a hiszékeny ujságolvasó közönség durva felültetése!

E nyilatkozatok valóságáért felelősséget nem vállal:

— ékás. —

NAPI HIREK.

Pótválasztási napló.

Február 11. Panesova.

Február 14. Budapest IX. Edelény. Szegvár. Ugod.

Február 16. Bihar. Szilágycseh. Békésesaba. Óbecse.

Pótválasztások.

A tegnapi napon az országban négy helyen volt pótválasztás. Szt.-Endrén, Fülöpszálláson, Kisjenőn és Kisbeeskereken.

Szentendrén két jelölt állt egymással szemben Dr. Baránszky Gyula néppárti és Laszlovszky Béla szabadelvű párti. A néppárti jelölt azonban visszalépett s így már reggel 9 órakor Laszlovszky lett egyhangúlag képviselővé választva.

Kisbeeskereken szinte egyhangú volt a választás. Ott pedig a szabadelvű párt jelöltje Mayer lépett vissza és így Steiner Ferenc függetlenségét választották meg.

Fülöpszálláson két Kossuth-párti küzd a mandátumért, Dr. Hermann József és Dr. Szeless Ödön. A választók felvonulása a legnagyobb rendben történt. A választási elnök reggel pont 9 órakor elrendelte a szavazást. Este 7 órakor a szavazatok aránya ez volt: Hermann 1407, Szeless 974. Hermann megválasztása bizonyos. Lapunk zárta a választás még nem fejeződött be.

Kisjenőn Csukay Gyula szabadelvű párti és Russzu Sztitianu János román nemzetiségi jelölt között folyik a küzdelem. A román tulzók hirhedt elemei, néhány ujonnan megválasztott nemzetiségi képviselő dolgoznak Szirianu érdekében. Feltétlen dicséret illeti meg a kisjenői kerület függetlenségi pártját, mely szeretettel, lelkesedéssel csatlakozott a magyarságot képviselő liberális párthoz és lehetőség szerint osztozik küzdelmeiben. A szavazás késő estig folyt. Russzu Sztitianu Jánosra leadtak 1082 szavazatot, Csukayra 983-at. Így Russzut 99 szótöbbséggel megválasztották.

— **A Kisfaludy-társaság a Csokonai-körhöz.** Tudvalevő, hogy a Kisfaludy-társaság ideai közgyűlését, mely f. hó 12-ére esik, egészen a Csokonai emlékének szenteli. Ezen ünnepi alkalomra külön meghívja a Csokonai kört a következő, Géressy Kálmán elnökhöz intézett levéllel.

Nagyságos Elnök Ur!

A Kisfaludy-társaság, ez évi ünnepélyes közgyűlését, melyet f. hó 12-én d. e. 10 órakor tart a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében, Csokonai halhatatlan emlékének szenteli.

Van szerencsém társaságunk nevében az ünnepélyre tisztelettel meghívni a Nagyságod bölcs vezetése alatt álló Csokonai kört, mely nemcsak nevét viseli a nagy költőnek, hanem mindenben hű és lelkes ápolója volt a Csokonai-kultusznak.

Nagyságodnak kiváló tisztelettel alázatos szolgálója
Vargha Gyula

a Kisfaludy-társaság titkára.

— **II-ik kerületi orvosi állás betöltése.** Szentpály Béni dr. a II-ik kerület rendőr orvosa tudvalevőleg Amerikába költözött és azon idő óta a polgármester meghagyásából dr. K. Szalay Béla tb. kerületi orvos helyettesíti. — Amerikába távozása óta többször kérte Szentpály szabadságának meghosszabbítását, ezt azonban a közgyűlés nem adta meg, ellenben utasította a polgármestert, hogyha az orvos nem mond le, fegyelmi uton mozdíttassék el állásától. Ezek után Szentpály dr. ügye néhány nap múlva elintéztést nyer és a II-ik kerületi orvosiállás betöltése iránt már a közel jövőben megteheti az intézkedéseket a főispán.

— **Családi dráma.** Megdőböntő családi dráma játszódott le e hó 9-én éjjel Budapesten Egy szerencsétlen életunt ember agyonlőtte a feleségét, azután maga is öngyilkos lett. A József-körút 58 számú házban ifj. Horváth Ferenc vaskereskedő, aki már régóta anyagi zavarokkal küzd. Üzlete rosszul ment s nemrégiben esődbe is jutott, de Kiss Ernő vasnagykereskedő segítségével sikerült üzletét tovább is fentartani. A múlt év nyarán másodszor nősült, ugyanis első felesége, akitől 3 gyermeke van meghalt. Családi életük boldog és megelégedett volt. Egy idő óta azonban a férjet nagyon elkeserítették az anyagi gondok és néhány hét óta nagyon ideges volt. E hó 9-én éjjel felkelt ágyából, revolvert rántott és három lövést tett nejeire, akit halálra sebzett. — Ekkor az utcai ablakhoz rohant felszakította azt és levetette magát a harmadik emeletről az utca kövezetére, hol összetört tagokkal holtan terült el. Az asszony sebeit dr. Grünfeld Ármán házban lakó orvos kötözte be, melyek súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek. Az öngyilkos férj zsebében egy névjegyet találtak zárt borítékban a rendőrségnek címezve. A boríték hátsó oldalára ezek a szavak voltak írva: Összes okmányaim és irataim a Wertheim szekrényben vannak.

— **Kossuth Ferenc miniszter.** Hogy a magyar negyvennyolcas embernek milyen furcsa fogalma van a jelenlegi pártalakulatról, bizonyítja az alábbi vidám kis história. Egy ceglédi választó polgár ott ült pitykés dolmányában egy kávéházban és hallgatta, amint az urak politizálnak. Szóba került az is, hogy a függetlenségi párt a kormányba megy és Kossuth Ferenc miniszteri tárcát vállal. Ami ceglédi választónk csak halgatja, végre kerekre nyílt szemekkel kérdezi.

— Instálom, hát Kossuth Ferenc ur kormány-párti lesz?

— Ha bemegy a kormányba, persze hogy az lesz — volt a válasz.

— No, akkor — szolt a ceglédi polgár fejét csóválva — mi ugyan nem választjuk meg többet képviselőnek.

— **A darabantok alkonya.** Tegnap a képviselőház háznagyi hivatala átirta honvédelmi miniszterhez s közölte vele, hogy a képviselőház darabantörtsége e hó 15-ig végleg feloszlik. Minthogy pedig a darabantszolgálatra a csendőrség és honvédség tényleges állományából berendelt altisztek kijelentették, hogy vissza óhajtanak menni az előbbi csapattestükhöz, felkérte a háznagyi hivatal a honvédelmi minisztert, hogy ezeknek az illetékes csapattestekhez leendő visszahelyezése iránt még e hó 15-ig intézkedjék. A darabant törtség szervezése alkalmával néhány polgári embert is felvettek közbüik. Ezeknek felmondták a szolgálatot.

— **Kamarák az ország közgazdaságáról.** A kereskedelmi minisztériumban feldolgozták az ország kereskedelmi és ipar-

kamaráinak évi jelentéseit, amely most külön kötetben is megjelent. Az általános gazdasági helyzet ismertetése után részletes adatok foglaltatnak a jelentésben a mezőgazdaság és terményeivel való kereskedés, a kereskedelem egyéb ágai, az ipari állapot, a pénz- és hitelügy s végül a közlekedési viszonyaink tekintetében. A nagy tárgyiismerettel feldolgozott anyag mindvégig ügyesen van csoportosítva s könnyen áttekinthető képet tár elénk az az ország 1904. évi közgazdasági állapotáról.

— **Koszoru megváltás.** Thót Ferenc nyug. tanár a múlt napokban 20 koronát küldött a polgármesteri hivatalnak a népkonyha javára, mely nemes adományával néhai özv. Hegyi Mihályné urasszony ravatalára teendő koszort váltotta meg.

— **A városi muzeum.** A muzeumi ad hoc bizottság tegnap délután 5 órakor ülést tartott, melyen Oláh Károly tanácsnok bemutatta a bizottságnak, a városi muzeum számára megszerzett Foltényi ereklyéket. Tárgyalták még az ideai ásatások programját is. A könyvtárak és muzeumok főfelügyelősége a hozzá felterjesztett ásatási programra vonatkozólag azt hozta javaslatba, hogy a hortobágyi apátság helyett helyesebbnek véli, ha inkább az ásatási programba amugy is felvett királyhalmot és a halápi sirmezőt ássák fel. Azonban a bizottság ragaszkodott az oháti apátsághoz, s ily értelemben is határozott.

— **Jog és pénzügyi bizottsági ülés.** A jog és pénzügyi bizottság február hó 13-án hétfőn délután 3 órakor a város székházának közgyűlési termében ülést tart, amelynek tárgyai a következők: Fényes György és társainak kérvénye, illetve ajánlata a városi tulajdont tevő régi téglavető telep megvétele tárgyában. — A Tiszáninneni ev. ref. egyházkerületnek kérvénye a sárospataki főiskola segélyezése iránt. — Győr szab. kir. városnak felirata az állami közigazgatás közvetítéséből felmerülő költségeknek a törvényhatósági városok részére leendő megtérítése tárgyában. — Sopronvármegyének megkeresése a vándor cigányok kóborlásainak meggátlása tárgyában alkotott szabályrendeletéhez hasonló rendelkezés létesítése iránt. — Hódmezővásárhely városnak megkeresése Washington György Budapesten emelkedő emlékszóbrára adakozás iránt. — Az iparos ifjusági önképző egyesületnek kérvénye a Mezzena alaptól 20 ezer koronának „Mezzena Sándor iparos ifjusági házalap” javára megadása iránt. — Marx Józsefnek kérvénye községi kötelekbe leendő felvételének kilátásba helyezéseért. — Főszámvevő jelentése a tűzjelző-telphon állomások felállítása iránt. Egyébb netalán sürgős folyó ügyek.

— **A Csarnok estély elhalasztása.** A kereskedelmi csarnok ma, szombat estére hirdetett estélye a fővárosi színész-szereplők közbejött betegsége miatt elmarad.

— **Rejtélyes lelet.** A városon kívül, kincsesdomb felé vezető uton borzalmas leletre bukkant egy sámsoni gazdaember. A nemrégien elhalt vadember lakóhelye körül egy halott asszony feküdt elvágott nyakkal. Az iszonyatos látványtól megrémült ember berohant a közelfekvő esapókertbe, ahol hűledezve és az ijedtségtől fogvacogva beszélt el amit látott, mire a holttest felkeresésére több ember kiment a kijelölt helyre, hol azonban akkor már nem találtak semmit. A holttest rejtélyes módon eltűnt. A lakosok azóta babonás félelemmel kerülnek a kincsesdomb tájékát.

— **Elzüllött tudós.** Párisban a minap szomorú jelenet játszódott le egy razzia alkalmával, melyet a rendőrség a külvárosban tartott. Az összefogdosott csavargók közt egy lerongyosodott, de nagyon intelligens külsejű ember is volt, akiről a többek közt a kihallgatás során kiderült, hogy ő tulajdon-

képpen egy rendkívül híres tudós, Guillo Miklós kémiai tanár, aki most mintegy 55 éves. Guillot évekként ezelőtt nagy szerepet játszott a tudományos világban. Nagyjelentőségű felfedezést tett és az 1902. évben a francia kormány egy különleges miszsióval bizta meg, azzal, hogy a Kongó vidék talaj viszonyait tanulmányozza, amely megbízatásnak fényesen meg is felelt. Mikor azonban visszatért Párizsba, merész spekulációkba bocsátkozott, elvesztette minden vagyonát, szükségbe, majd nyomorba jutott, míg végre mint hajléktalan, az utcára a csavargók közé került. A szerencsétlen elzúllott tudós arra kérte a rendőrbiztost, hogy szállítsa be a rendőrségi fogházba, hogy legalább jóllak-hassék és néhány napig kipihenhesse magát.

— **Az amerikai magyar.** New-Yorkban többek közt megjelenik egy Tárogató című magyar hetilap is. Ennek az újságnak szerkesztője és kiadója Perényi Béla. Persze, az ember az amerikai magyarokkal szemben mindig gyanakodó, s ennél a név-nél is gondolkodni lehetett:

— Ki tudja, mi nyomja ennek is a lelkiismeretét!

Nemrégiben megérkezett a Tárogató legfrissebb száma s akinek tekintete az újság második oldalára esett, az a következő amerikai rövidségű, de tartalmas, ropke mondatot olvashatta:

— Szerkesztőnket letartóztatták.

A cikkben az is el van mondva, hogy a Tárogató szerkesztőjét azért csukták a fegyházba, mert az amerikai magyarság gazdasági érdekeinek a megvédésére International Forwardig Company címen bankot alapított, melyet elfelejtett törvényesen bejegyeztetni. Miután azonban a bejegyzés elmulasztása miatt valószínűleg még Amerikában sem csukják be az embert, sejtethető, hogy a bankár szerkesztő ur olyasmit eslekedett, ami után immár csak földanyánk három másik része: Afrika, Azsia és Ausztrália nyujthatna neki biztos menedéket. Ime, hírlapíró még Amerikában sem lehet büntetlenül — bankár. Megjegyezzük, hogy csak öt millió dollár az, mely a New-York Herald szerint a szerkesztő ur kezén nyomtalanul eltűnt.

— **Leégett szálló.** Győrből táviratozák: A Royal-szálloda, mely csak hat hónappal ezelőtt épült fel, az éjjel kigyuladt és leégett. A tüzet még a mai délelőtti órákban nem lehetett lokalizálni. A Royal szálloda Győr városának egyik legmonumentálisabb épülete, három házhelyen épült és hemlokkzata a város felé irányult. A háromemeletnyi magasságu épület égése veszélyeztette a körülölköző házakat is, azonban a tűzoltóságnak sikerült a szálloda körül fekvő épületeket mentesíteni. A kár 200,000 korona ami biztosítással fedezve van.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozás osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Glencz Adolf izr. egy hónapos, özv. Szikszay Józsefné ev. ref. 51 éves, Gombos József r. kath. 16 napos, Lukács Bálint ev. ref. 83 éves, Kovács Mihály ev. ref. 68 éves, Rokonál Róza ev. ref. 25 napos, Zagyva János ev. ref. 6 hónapos.

— **Értesítés.** Alulírott választási bizottság értesíti a debreceni izr. hitközség tagjait, hogy az 1905-ik évre érvényes választói névjegyzéket össze állította és azt 1905-ik évi február 19. napjáig a jegyzői irodában József kir. herceg u. 26. sz. alatt Deák-Ferenc utcai templom előcsarnokában a Kisuj-utcai imaházban közszemlére kitette, mely idő alatt a netaláni kihagyások vagy jogtalan felvételek elleni felszólamlások a jegyzői irodában benyújthatók. Megjegyeztetik, hogy hitk. közgyűlésen is csak azok vehetnek részt kik a választási névjegyzékben felvételtek. A választási bizottság.

— **Elvert fiu.** Tegnap délután Markovits Sámuel Nyugati utca 38. szám alatti lakos Gaál János vendéglős ellen panaszt

emelt a rendőrségen, aki Ignác nevű fiát anélkül, hogy arra valami okot adott volna megverte. A rendőrség a koresmáros ellen megindította az eljárást.

— **Veszedelmes eb.** Az utcán szaladgált tegnap délelőtt Kiss Gábor Csigekerti 42 szám alatti lakos 9 éves Mariska nevű leánykája, miközben Keeskés János ottani lakos kutyája megtámadta és letépte ruháját. A veszedelmes eb gazdája ellen Kiss Gábor panaszt emelt a rendőrségen.

— **Virtuskodó magyar.** Már régebb idő óta ellenséges lábon állanak egymással Török János Csapó-utca 47 szám alatti lakos és Mester István. A két ellenlábás ember tegnap délután összetalálkozott a városháza előtt és Mester István alaposan helyben hagyta Török Jánost, miközben olyan botrányt rendezett, hogy összesereglet az utca népe. A verekedő magyar ellen a rendőrség utcai botrány miatt megindította az eljárást.

— **A pótdadó megszüntetése.** Az 1905 évi költségvetést a belügyminiszter lényegesebb módosítással helyben hagyta. Ezeknek a módosításoknak az alapján a pótdadót a járdaadóval beleszámítva az alamizna és tüzi váltásigot is, a tanács 41 és fél százalékban állapította meg.

— **Ipartestületi szakosztályi ülés.** Az ipartestület ács szakosztálya az ipartestületi tanácssteremben ma délután 4 órakor ülést tart.

A Bikur Chólium ülése. A Bikur Chólium betegsegélyző egyesület a jövő hónapban megtartandó közgyűlés és az akkor megajándékozandó tisztújítás tárgyalása céljából választmányi ülést tartott.

x LETZTER JÓZSEF fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-sz. ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kiskakában

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Mulatság.

Kereskedő ifjak táncestélye. Ma este tartják meg kereskedő ifjaink szokásos táncestélyüket az „arany bika” disztermében. A farsang egyik legsikerültebb és legjobb mulatsága szokott ez lenni — itt összpontosul s találkozik Debrecen intelligens kereskedő köre. — vig szórakozás között, míg a fiatalok Magyariek tűzes muzsikája mellett táncra perdül s feledve a köznapi robott munkát jókedvel-boldogan mulatnak, táncolnak kiválóan viradtig.

Elszámolás a debreceni szent Erzsébet egyesület febr. 4-iki táncestélyéről: A.) Bevételek: 1.) Jegyek árából 897 kor. 2.) Felülfizetésekből 681 kor. Összes bevétel 1578 korona. B.) Kiadások: Terem világítás, fűtés 440 kor.; Terem díszítő és kertész 130 kor.; Cigányzene 60 kor.; Táncrend 50 kor.; Katonazenekar tagjainak 40 kor.; nyomda 28 korona, jelvényekért 20 kor.; fodrásznő 10 kor. Összes kiadás 778 korona. C.) Mérleg. Bevétel 1578, kiadás 778 tiszta jövedelem 800 korona. Felülfizettek: X. Y. 240 kor., N. N. 150 kor. Kube-líkné Széll Marianne 100 kor., Katz Hermann cég 25 kor., özv. Radeczky Lászlóné 20 kor., gróf. Zedtwitz Alfréd 18 kor., Özv. Boczkó Sámuelné, Gyémánt Samuné, Kenéz Gyuláné, Özv. Knoll Rudolfné, Mihailovits Jenő 10—10 kor., Dr. Berger Andor, Dr. Derakassy István, Özv. Dr. Király Ferencné 6—6 kor., Bilkei Kövesdy Imre, Rozinger Józsefné 5—5 kor., Csapó Etelka, Özv. Gardos Károlyné, Kandel Ferencné, Sz. Lovassy Károlyné, Dr. Lukács Béla, Szentkirályi Tivadar, Szöllössyné Kaffka Róza 4—4 kor., Domahidy Elemér, Bartha Kálmán Szatmár, Molnár Ferenc 3—3 kor., H. J., Lippi, Lám Sándor, Márkus Miksa

2—2 kor., Papp János, Pápay Sándor, Mel-lan István 1—1 kor. Összesen 618 kor.

A Szent Erzsébet egyesület f. hó 9-én tartott választmányi ülésen ezen uton is forró hálás köszönetet mond az összes jóté-vőknek, a 39-ik sz. cs. és kir. gyalogezred méltóságos ezredparancsnokának Vogl Pál ezredes urnak az ezred zenekar kegyes át-engedéseért, Boros Izidor urnak a szüksé-gelt szőnyegek és függönyök díjtalan át-en-gedéseért, a táncfőrendezőknak és rende-zőknek, a hölgyeknek, kik a jelvényeket oly izlésesen festették és általában mindazon hölgyeknek, kik akár a jegyek elárúsítása akár személyes közreműködés által a szép erkölcsi és anyagi sikerhez buzgón hozzájárulni kegyeskedtek.

Tea-estély és sétahangverseny lesz f. hó 19-én vasárnap d. u. 5 órakor a Bika nagytermében, melyet a Szent Erzsébet egyesület rendez. A közönség szíves tudomására hozzuk és érdeklődő figyelmébe ajánljuk.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Febr. 11. szombat: János vitéz, dal-játék.

Feb. 12. vasárnap: d. u. Tavas, daljáték; este.

Csiky László ünneplésével Wallenstein halála. Először.

TÁVIRATOK.

Felmentett főispán.

Budapest, febr. 10. Szinyeyi Merte Istvánt a csak néhány hét előtt kinevezett Zemplén megyei főispánt, a király, saját kérelmére, ma felmentette állásától.

Az olasz kereskedelmi szerződés.

Bécs, febr. 10. Az osztrák-magyar vám-és kereskedelmi konferencia tegnap délután fejezte be két órás tanácskozás után tegnap kezdett tárgyalásait az olasz kereskedelmi szerződés megkötésért adandó utasításokra és Svájceal, valamint a többi szerződés állammal való szerződési tárgyalások megindítására vonatkozólag. Ausztria-Magyarország képviselői a legközelebbi napokban Rómába mentek, hogy ott megkezdjék a tárgyalást az új kereskedelmi szerződés és az avval egybefüggő megállapodások még függőben hagyott pontjait illetőleg.

Az orosz forrongás.

Pétervár, febr. 10. Az egyetem tanácsa elhatározta, hogy az előadásokat megszünteti, mert a nyugtalanságokat mesterségesen szítják. Míg a politikai viszonyok nem esenededtek le, nem tanítanak az orosz egyetemen.

Pétervár, febr. 10. A Putilov-művekben a sztrájk egyre tart és attól tartanak, hogy a többi gyárokra is áttérjed és azok munkásai is újra kimondják az általános sztrájkot.

A japán-orosz háború.

Tokió, február 10. Vladivosztozk eszupán a Csusima és Csugari-uton közelíthető meg, miután a tenger erősen bevan fagyva és az

közlekedést megakadályozza. Az oroszok a világítótoronyok világító készülékeinek funkcionálását beszüntették. A japánok a megkezdett blokádot már sikerrel befejezték. A Ruszok és Gromoboj orosz hadihajókat már kijavították, de azért nem hagyják el a kikötőt.

Pétevár. febr. 10. A mandzsursországi orosz hadsereget éh-halál fenyegeti. A békétetés a legsürgősebben szükségessé vált.

Napoleon Viktor herceg házassága.

Nizza, febr. 10. Margit olasz anyakirályné ideérkezett, hogy a Sen Rafaelben időző Klementina belga hercegnővel Napoleon Viktor herceggel való eljegyzése ügyében értekezzen. Ugy látszik, az összes európai udvarokat mozgósították, hogy Lipót királyt rábíráják arra, hogy beleegyezését adja leányának a francia trónkövetelővel való házasságához.

A ruhrvidéki bányászsztrájk.

Bochum, február 10. A dortmundi bányakerületben a munkások legnagyobb része ismét munkába állott. Ellenben három telepen még teljesen szünetel a munka és a bányászok kitartanak a sztrájk mellett.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 10.

Buza kínálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Szilárd iránzat mellett 12,000 méter-mázsa került forgalomba 5-10 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanemek szilárdak. Idő: szép.

Buza áprilisra	19.78-80.
„ októberre	19.66-68.
Rozs áprilisra	17.38-40.
„ októberre	15.42-44.
Zab áprilisra	13.92-96.
„ októberre	14.14-16.
Tengeri májusra	12.24-26.
Repece májusra	22.40-60.

Törvénykezés.

§ **A büszke sikkasztó.** Egy elvetemült suhanc felett ítélték tegnap a büntető bíróság. — A vádlottat *Juhász Pálnak* hívják, még csak 16 esztendő, de már sok bűn terheli a lelkét. Legutóbb egy helybeli ujság kiadóhivatalában mint szolga volt alkalmazva és elsikkasztott 20 koronát, amivel elszökött. A rendőrség letartóztatta éstegnap a büntető bíróság elé állították.

— Miért hozta ide? — kérdezte a bíróság a rendőrtől.

— Lopott a fickó, — felelte a kérdező.

— Nem loptam én, hanem sikkasztottam, — mondta a romlott lelkű gyerek és büszkén csapott a mellére.

A bíróság sikkasztás vétsége miatt 14 napi fogházra ítélte. A büntetést a vádlott nyomban megkezdte.

— § **Tolvaj csizmadia.** Mult év november 8-án *Jobbágy György* egyeki csizmadia belopódzott *Trinyal* András ottani lakos házába és a padlásról 30 kiló buzát ellopott. Amint a zsákban levő lopott buzát a hátán kifelé cipelte az utcára, *Tóth János* ottani lakos megszólította, mire a tolvaj ledobta a zsákot válláról, előkapta a bicikliját és rárontott. *Tóth* azonban lefűlelte és feljelentette. A törvényszék tegnap tárgyalta ezt az ügyet és a vádlottat közrend elleni kihágásért és lopásért 6 havi börtönre és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott fellebbezett.

Nyílt-tér.

A n. é. közönség és kedves ösmerőseim szives tudomására hozom, hogy 14 évi együtt működés után

Salamon és Berger

budapesti férfi divatáru cégből kiváltam, és új üzletemet törvényszékiileg bejegyeztem

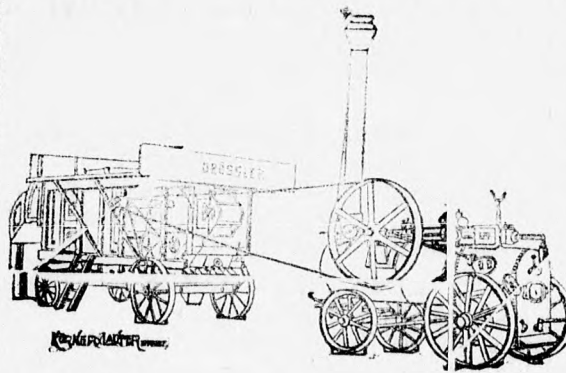
Berger Béla cég alatt
Budapest, IV. Koronaherceg-utca 1
gróf Cziráky palota (Franke-féle helyiség)
folyó évi március havában megnyitom.
Nagyrabecsült pártfogásukat kérve,

Kiváló tisztelettel

Berger Béla.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körút 59.

Magánjáratokat, gőzmozdonyokat, gőzcséplőket, gőzekekészleteket, járgányos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindentéle egyéb gazdasági gépeket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Arajanlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálok **Képviselek** keresteteknek.

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANZÖSISCHER COGNAC

COGNAC

FRANZÖSISCHER COGNAC

PRÄMIERER QUALITÄT

GRAND PRIX ST. LOUIS 1904

GRAND PRIX ST. LOUIS 1904

M. Á. Vasutak

menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:			
Budapest felé (vegyesvonat) —	d. e.	3	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat) —	regg.	8	57
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	12	07
Budapest—Nagyvárad felé —	este	10	31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd —	d. e.	11	12
Csak P.-Ladányig — — —	este	8	10
Csak P.-Ladányig motor menet —	regg.	5	08
Szatmár—M.-Sziget felé — —	d. u.	3	56
Csak Szatmárig (gyorsvonat) —	d. u.	6	51
Csak Szatmárig teher v. sz. sz. —	este	7	56
Szatmár—M.-Sziget felé — —	éjjel	2	59
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	27
Csak Szatmárig — — —	reggel	5	10
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	6	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f. —	d. u.	4	11
Csak Nyiregyházig — — —	d. u.	12	19
m. á. vasutól — — —	reggel	5	35
vásártérről — — —	reggel	5	44
m. á. vasutól — — —	reggel	8	09
vásártérről — — —	reggel	8	16
H.-Böszörmény — — —	d. e.	11	07
B.-Sz.-Mihály — — —	d. e.	11	16
felé — — —	d. u.	4	25
m. á. vasutól — — —	d. u.	4	38
vásártérről — — —	d. u.	4	38
m. á. vasutól — — —	d. u.	12	11
vásártérről — — —	d. u.	12	12
m. á. vasutól — — —	este	6	46
vásártérről — — —	este	6	46
F.-Abony felé m. á. vasutól — —	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről — —	reggel	4	36
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól —	d. u.	4	56
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről —	d. u.	4	06
Derecske—N.-Léta felé — — —	reggel	9	23
Derecske—N.-Léta felé — — —	d. u.	4	35
Budapestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v. —	d. u.	1	—
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v. —	este	6	50
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v. —	reggel	5	40
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v. —	este	9	45
Bpestől Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v. —	reggel	7	—
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v. —	reggel	9	25
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v. —	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. —	este	7	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. —	este	7	05
(P.-Ladányig gy. v. átszállással) —	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat) —	d. u.	2	29
Budapest—Nagyvárad felől gy. v. —	este	6	41
Budapest—N.-várad felől — — —	éjjel	6	24
Budapest—Nagyvárad felől — —	d. u.	2	15
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	2	15
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	5	40
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. e.	4	37
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat) —	d. u.	11	55
Csak M.-Szigetről — — —	este	3	31
Szatmár felől — — —	este	10	40
Csak Szatmárról — — —	reggel	6	30
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs —	este	11	50
Csak Nyiregyháztól — — —	d. u.	7	48
Kassa—Miskolc felől — — —	reggel	3	32
vásártérről — — —	reggel	7	40
mávasúthoz — — —	d. e.	7	22
vásártérről — — —	este	11	06
B.-Sz.-Mihály — — —	este	11	12
mávasúthoz — — —	este	6	51
H.-Böszörmény — — —	este	6	57
felől — — —	este	9	46
vásártérről — — —	d. u.	6	57
mávasúthoz — — —	d. u.	8	52
vásártérről — — —	d. u.	1	58
mávasúthoz — — —	d. u.	3	34
F.-Abony felől vásártérről — —	d. u.	3	35
F.-Abony felől mávasúthoz — —	d. u.	5	45
O.-Köcs—Polgár felől vás. térről —	reggel	5	44
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz —	reggel	7	54
Derecske—Nagy-Léta felől — — —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől — —	d. u.	7	13

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS“ 31 3—*

2—3napi befecskendezéssel a folyást utóbaj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégebbi s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. — Raktár Budapest Török József gyógyszerertárába Király utca 12 és a legközelebbi vidéki gyógyszerertárban. — Titoktartás mellett küldi a készítő is Papp gyógyszerertára Tiszaszentimréren Főutca 101 szám.

A legjobb arc-
szépítő szer a **SERAIL-ARCZKENŐCS,**

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a kenőcs használatához

Epe-szappan.

Serail-creme. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsás és krém.

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerertárába Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely
ára 70 fillér

DONOGAN és SOMOSSY

Debrecen Kistemplom
bazár.

Báli idényre

=== **Selymek** ===

Victoria, Meszaline
Lairsienne.

Selyem batizst minden
szinben.

Schicht-szappan

„szarvas“

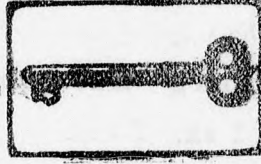
vagy

„kulcs“

Jeggyel

legjobb, legklódsabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Fél millió 500.000 korona.

ÉRTÉKŰ

értékpapírokat részvényeket, járadék és életbiztosítási kötvényeket szelvények és készpénz loptak el a betörők kik a **zilahi adóhivatal** biztosnak hitt vasszekrényét feltörték továbbá

120.000 KORONA

készpénzt, papírokat és ékszereket vittek el

SZASZREGENBEN DR PAPP JÓZSEF

ügyvédtől, kinek szintén betörők furták meg vasszekrényét, de számos hasonló hirt közölnek még a lapok melyek hivatják a közönséget figyelmeztetni, hogy értéktárgyaik uincsenek biztonságban otthonlévő régirendszerű betöréseknek ellen nem álló szekrényeiben Teljes bizonságot nyújtanak az ugynevezett

SAFEDEPOSIT-ok

PANCZÉL SZOBÁK

a törhetlen falaikkal és minden genialis betörő szerszámoknak és szereknek ellenálló panczél szekrényeikkel. A nagy közönség rendelkezésére áll városunkban ily panczél-szoba esekély díjért bérelhető panczél rekeszekkel a

Debreceni ipar és kereskedelmi banknál.

A DEBRECENI

Hitelbank Részvénytársaság

f. é. február 1-én.

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelevényekre, értékpapírokra árukra.

Óvadékkölcsönöket ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

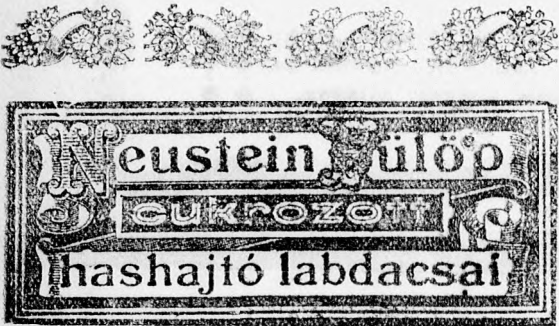
Elfogad betéteket betéti könyvecskére és folyószámlára **a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás véget vesz és elad** mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére

Üzleti helyiség Széchenyi utca

I sz. I em.

Az igazgatóság.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacso)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legtöbb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pilulák a

székszorulás

egtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekeremely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előlegesen beküldése mellett egy tekeremely bérmentve küldetlik.

Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Óvás! Neustein Fülöp hashajtó labdacso. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

a kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FULOP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, Bécs, Plankeg. 6, **Kapható:** Debrecen: Bal zs. Ó. Füleki P. Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész úrnál.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág termében volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítunk, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

A KÖZGAZDASÁGI BANK

részvénytársaság

XIII-ik évi rendes közgyűlést

1905 február 26 án, vasárnap délelőt 11. órákor tartja meg Debrecenben a kereskedő társulat háza dísztermében, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogukat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a társulat pénztáránál leteszik.

TÁRGYSOROZAT.

1. az igazgatóság évi jelentése lefolyt 1904 évi üzletről
2. a felügyelő bizottság jelentése és ennek kapcsán
3. határozat hozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatónak erre vonatkozó indítványára nézve.
4. Határozat hozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett 2 tag helyének 3 évre leendő betöltése.
6. Az igazgató tanácsból sorrend szerint kilépett 9 tag helyének 3 évre és az időközben elhalt 2 tag helyének 2 évre leendő betöltése.
7. A felügyelő bizottság 3 rendes és egy póttagjának 3 évre leendő megválasztása.

Debrecen 1905 évi február 1-én tartott ülésünkben.

Jegyzet: Az évi zárszámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a hivatalos órával megtekinthető.